

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében. Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-esapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidéköl pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.
 Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Ziehermann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentetlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Mi az első?

A kormány most nyakrafőre csinálja a reformokat. Nem csoda, ha a nagy sietségben elfelejti ígéreteit s azok helyett olyanba kap, a mit meg sem ígért, sőt a mire nézve portjának talán többsége, ott a hol szóba került, a kormány terveivel homlokegyenest ellenkező ígéretet tett választói előtt.

A kormány és pártja e szerint nemcsak elfelejti, hanem meg is szegi téreiteit. Többször kijelentették ugy a képviselőházban, mint másutt tartott beszédekben, hogy első teendőik közé fog tartozni a választási bíraskodás reformjának megalkotása. Régibb félhivatalos híresztelések szerint a curia bíraskodásáról szóló törvényjavaslat már el is készült volna. Most azonban félredobják a közigazgatási bíróságok felállításának tervét pedig ad graecas calendas halogatják. Pedig e tekintetben is kötelező ígéret köti a miniszteriumot.

E két legégetőbb reform gonosz halogatása nagyon is benső logikai összefüggésben áll azzal a fejnélküli kapcsolással, a melylyel a közigazgatás államosságát máról-holnapra keresztülvinni sietnek.

A választások tisztaságának megóvását Szilágyi Dezső igazságügyi-

niszter ugyanaz, a ki most a bűnvádi eljárás javaslatának elkészítését Körössy Sándorra bízta — programjának egyik sarkpontjául hirdeté. Most a kormány mégis elodázza. mert érdekében áll, hogy a jövő évi választások fölött még ne a független bíróság, hanem pártja által ő maga bíraskodják.

A kormánypárt mint annyiszor tette, most is ki akarja forgatni a parlamentarismust a maga lényegéből. Nincs instructio ugymondják, azt teheti a képviselő amit akar. A program? Az nem kötelező. Egyedül kötelező a képviselőre nézve csak meggyőződése lehet. A meggyőződés pedig szabadon változhatik. Ez a parlamentáris felfogás uralkodik ma a kormány és pártja körében s e felfogásról el kell ösmernünk, hogy egészen a politikai erkölcsstelenségig — szabadelvű.

Az 1887-iki választások alkalmával mondott kormánypárti program-beszédek közül alig volt egy-kettő, mely a közigazgatás államosságát követelte volna, ellemben tömérdek volt olyan, mely a megyei önkormányzat és választás rendszer sértetlen fenntartását ígerte választóinak.

Már pedig akár mint csúrik-csavarják odaát a parlamentarismus értelmét, bizonyos hogy annak lényege a képviselet. A ki pedig nem megbízza akaratát képví-

seli, hanem azzal ellenkező akaratot érvényesít, az nevezheti magát szabadelvűnek, de politikai erkölcs dolgában hátrább van, semhogy az által a »képviselt« nemzet érdekeit előbbre vihetné.

A nemzetnek pedig akaratát csak a választások által van módjában nyilvánítani. Meghallgatja a jelölt programját s ha azt a magáévá teszi, megválasztja képviselőjévé. A meggyőződés ugyanis változhatik, de egynek nem szabad változni: a politikai tisztességnek. Ez pedig azt követeli, hogy a képviselő meggyőződésének változását különösen oly kérdésben, mely az alkotmány egyik leg-sarkalatosabb intézményének átalakítását czélozva, választóinak tudtára adja megkérdezve őket, osztják-e új meggyőződését is? Csak ha a válasz igenlő, tekintheti magát a képviselő olyannak, mint a ki az új kérdés megoldásában is a nemzet akaratát képviseli.

De mit neki Hecuba! Sic volo, sic jubeo! Keresztül-kasul szabadságon, erkölcsön és igazságon, csak a hatalmi érdek meóvása sikerüljön.

De éppen ezért nem tanácsos a kormány érdekében, hogy a jövő évi választások szabadsága biztosítva legyen. El lehetünk rá készülve, hogy a hatalmi tulkapások, a hivatalos választási visszaélések soha nem halott és nem látott

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörössapkástól. —
 XXIX.

Fehértemplomban.

Egy napon, a délutáni órákban, nyugodtan voltunk a verseczi ut mellett levő nyugati sáncunkban, a midőn az előőrsöktől hír jött, hogy egy szerezsán a szőlők között tévelyeg.

Nosza erre mindjárt láрма lett, az egész őrség szőlő karóra kapott (szégyeltük volna magunkat egy szál ellenségre fegyvert vinni) s minden oldalról körülfoztuk a közelénkbe került szerezsánt.

El kell mondanom, hogy voltaképen ki és mi volt a szerezsán.

A ráczoknak voltak lovasaik is, és egy fajta lovasok voltak a szerezsánok. Ráczok voltak-é? vagy valódi szerbek? azt meg nem mondhatom. Elég az hozzá, hogy ezeknek a szerezsánoknak egészen rikitó vörös köpenyök volt, lovaik kantárja vékony sárga szíjjakból volt művészileg fonva, valamint az ő boesko-

ruk is szintén ilyen anyagból, és szintén ilyen módon készítve. Nyergök igazi törökös.

Körülfoztuk tehát csakhamarosan, mert az istenadta a szőlők között nem is igen könnyen szabadulhattott lóháton.

Jószántából került-é oda kémlélődés végett, vagy pedig lova ragadta el, nem mondhatom, annyi szent igaz, hogy ha csak legkevésbé is meggondolta volna annak következményét, bizonyosan nem jön annyira közelünkbe.

Mindig, mindig szűkebb körbe jutott, míg végre egyik veres sapkásnak sikerült egész közelébe jutni s a szőlő karóval a nyeregből kiűtni, a másik veres sapkásnak pedig a gazda nélkül maradt sárga lovat megcsipni.

A szerezsán más hazát, a sárga ló pedig más gazdát cserélt.

Egy másik eset:

Kruzsicánál, midőn a bennünket megtámadott ráczokat falujokból kivertük, megszálltattuk, midőn egész falujok már lángban volt, egy szegény rácz nő épen azon helyen menekült, czipelve egy kis tekenőben levő parányi gyermekét, hol szakaszommal voltam. —

Á mint megpillantott bennünket, összerement, magánkívül lett, azt hitte a boldogtalan, hogy most mindjárt halálfia lesz, nemcsak ő, hanem ártatlan gyermeke is.

Az ám, de a veres sapkás nem volt boszszuálló, habár nagyon, de nagyon sok oka lett volna rá. — Mert a hol csak a ráczoknak el-sánczolt táboruk volt, ott mindenütt karók voltak a sánczok körül, s azon karókra ember fejek voltak huzva. A mi pedig nem az ő, hanem a mieink közül elfogottakéból került ki.

Mit tettünk a szegény rácz asszonyval? csakhamarosan jól megraktuk a tekenőt ezüst huszasokkal (adott mindenik kivétel nélkül annyit, amennyit tudott) s megmutattuk neki magunk az utat, hol biztosan elmehet.

Egy harmadik eset.

Találtunk egy alkalommal kint a mezőn egy össze égetett holt testet, mely csaknem nyakig volt a földbe beásva s körülötte nádból lett hamu. Hát ez mi volt? Nyomára jöttünk, hogy egy elfogott honvédet elevenen a földbe ástak derékig, vagy válig, nádat raktak reá s meggyujtva ott hagyták.

mértékét fogjuk a jövő évben tapasztalni. Természetes, eszközökre lesz szüksége a kormánynak a választókkal szemben, kik nehezen engednék magokat ismételtlen megcsaltni. Ezért marad el a curia választási bíráskodásáról szóló törvényjavaslat.

De elmarad a másik, a közigazgatási bíróságok felállítása is. Elmarad, mert az európai jogállam e biztosítékát nálunk is hebizonyítaná, hogy a közigazgatás hiányai korántsem a tisztviselők választásában, hanem a választott, vagy kinevezett tisztviselők visszaéléseiben, vagy képzetlenségében rejlenek. Vagyis bebizonyulna, hogy igenis kell közigazgatási reform, de az a nemzet érdekében nem lehet a választási rendszer eltörlése, hanem annak fentartása s a jogállam garanciával való teljes ellátása. Különben csak a kormány érdeke az egész, tehát nem reform, hanem reakció.

B. S.

Hihetetlenül tünt fel előttünk az hír, hogy a bűnvádi eljárás újabb tervezetének elkészítésével Szilágyi Dezső Körösi Sándort bizta meg. Kételkedésünket azonban a legilletékesebb helyről nyert információk azonban teljesen eloszlatta s most már nem tudunk egyebet tenni mint fejünket csóváljuk a Bp. Hírlappal együtt, mely hámultának a következő humoros sorokban ad kifejezést: „Különös helyzetbe jutott Körösi Sándor, a képviselőház legnagyobb hangu embere. Napok óta maga terjeszti a hírt, hogy ő van megbízva a bűnvádi eljárásról szóló javaslat újra való átdolgozásával. A mit Csemegi Károly s Wlasics nem tudott, azt kell megcsinálnia az igazságügyi bizottság elnökének. Hát szó sincs róla, ez eljárás nagy tisztesség s Körösire nagy kitüntetés. De különös, hogy sem a kormánypárti, sem az ellenzéki képviselők e hírek valóságában nem akarnak hinni. Körösi bátyánk legyen kondítkátor? Hihetetlen valami! S fel sem emlíjük e különös hírt, ha kuriozitása miatt már napok óta fejesóvalva nem beszélnek róla a hangadó politikai körökben, mint olyan megfoghatatlan dologról, a milyent Szilágyi igazságügyi érájától senki sem várt, legkevesebbé reményelt.”

Uj közösügyet akar teremteni a kormánynak a konzuláris bíráskodásra vonat-

kozó törvényjavaslata. Sérelmes annak ugy alaki, mint anyagi része. Még ennél is sérelmesebb — írja a »Budapesti Hírlap« — a törvényjavaslatnak az eljárásra, bíráskodásra és fegyelmi ügyekre vonatkozó része. Itt az mondatik, hogy első forumban ítélnék a nem keresztény államokban, a hol a szerződések szerint konzuláris bíráskodás van, az osztrák-magyar konzulátusok, a második fokon ítélt egy alakítandó felsőbíróság Konstantinápolyban, mely végérvényesen dönt. Az ítéletek a császár és király nevében történnek, a felsőbíróságnál az elnököt és bírókat az uralkodó nevezi ki. Az elnök kinevezése a két állam kormányai és a külügyminiszter, a bírák az illető kormány és a külügyminiszter előterjesztésére történik: az ügyviteli szabályokat rendeleti uton a külügyminiszter állapítja meg, az illetőségi összeütközésekben a külügyminiszter dönt az illető kormánnyal egyetértve: a fegyelmi hatóságot is a külügyminiszter gyakorolja. — Mit jelent ez? Nem egyebet és nem kevesebbet, mint hogy egy új közös ügy állapítottatik meg: **a judicaturának közös ügye** a külföldön. Közös bíróság szerveztetik! A külügyminiszter — részint a külön kormányhoz kötve, részint szabadon illetékeséget nyer Magyarország állampolgárainak igazságszolgáltatásába befolyt, igazságügyi miniszteri rendeleteket kibocsájtani, a magyar honpolgárok és hatóságok illetékeségi ügyeibe avatkozni, magyar bírókat kinevezni s felettük fegyelmi jogkörrel rendelkezni. A magyar honpolgárok pedig külföldön a magyar törvénykezés — tehát illetékes bírók alól elvonatván a felelősséget, végleg egy közös bíróságnak adatként át, mely csak személyi vagy bűnügyekben ítélt magyar jog szerint minden egyekben osztrák jog szerint. Végül pedig, a mennyiben a közös külügyminiszter eszelekedeteiért kizárólag a delegációknak felelős még pedig nemcsak az egyiknek, hanem mind a kettőnek, tehát mindeme igazságügyi és törvénykezési jogkörben a delegációk nyerneik eddig általuk nem bírt illetékeséget s gyakorolják az alkotmányos ellenőrzési jogot, valamint alkalmassint a költségvetési jogokat is. Ha ez így van, az osztrák delegációknak felelősséget beleszólási joga lesz a magyar igazságszolgáltatás ügyeibe a külföldön élő magyarok felett.

A közigazgatási reformokról a Nemzet a következőket írja: Mint értesülünk, a közigazgatási reformmunkásság terén az első javaslat, mely törvényhozási tárgyalásra előkészítettett, a megyék szervezéséről szóló tör-

szeműveget viselt, 40-50 körüli idős lehetett, s egész öltözéséről ítélve, valódi szerb volt.

Az ilyenek az igaz, hogy nem adtak parodont a veressapkások, mert magokról ítéltek »a ki a hazáért harczol, annak vagy dícsőség, vagy halál.«

Egy ötödik eset:

Tudta azt a veressapkás jól, hogy az ő ellenségeit, azokat a szerencsétlen ráczokat az ő pópák lázították s folytonosan bujtogatták. De nem is kímélte ám ezeket a lázító vezéres alkalma volt tetteleg is kimutatta bosszúját. Egy ilyen esetnek szemtanuja voltam. — Két vagy három szekerem szállítottak ilyen lázító pópákat Fehértemplomból Verseczre. — Az országut, a mi általunk elfoglalt nyugoti sáncz mellett volt; mikor ezen pópák ide érkeztek, az egész őrség tarthatatlanul nekik rohant, s úgy elkarozta őket, a míg csak érthette, hogy némely része — ha ugyan van még belőlök — még talán mai napig is érzi a veressapkás karózását.

Kapros Gábor.

vényjavaslat lesz, mely még a jelen ülészek folyamán, oly időben terjesztetik elő, hogy alapos és tüzetes megvitatás után is törvényverőre emelkedhessék. A törvényjavaslat abból az alapeszméből indul ki, hogy a megyék, melyeknek hivatásköre az adminisztráció államosítása következtében jövőre ez irányban szűkebbre szorul, annál inkább megfeleljenek az önkormányzati uton érvényesítendő ama többi hivatásainak, melyek reájuk kulturális, közgazdasági és közegészségügyi tekintetből hárulnak. Ezt figyelembe véve, a megyék intellektuális ereje az, a melyre kiváló súly fektetendő s a melyet a megyei önkormányzatnak fenntartandó ügyek sikeres intézése céljából a megyei képviselőtestület, illetőleg megyei bizottságokban lehetőleg tömöríteni szükséges. E felfogás természetesen kihatással lesz ennél fogva ama többi javaslatokra, melyek a városok és községek szervezésére nézve vannak előkészítés alatt, minthogy a városok és községek intellektuális ereje nagyobbára ugyanazon elemekben fekszik, melyek egyuttal a megyékben is a vezetésre, és az önkormányzati ügyek intézésére hivatják. És éppen ezért a valódi és az egészséges önkormányzat sikere attó függ, hogy az értelmi erő, mely nélkül igazi önkormányzat nem képzelhető, ugy a megyék, mint a városok képviselőtestületi, illetőleg bizottságaiban kellő arányban megtalálható legyen. Ez okból, viszonyaink ismeretéből folzólóg, egyáltalában nem volna tanácsos, különösen a városok szervezésénél azt az irányt követni, mely a városoknak a megyei élet körétől való elkülönítésére vezetne és így a városoknak külön törvényhatóságokká alakítása, és az azokban feltalálható intelligens elemeknek a megyei élettől elvonása által lényegesen súlyosítani azt a színvonalat, melyvel a hivatása magaslátán álló megyei önkormányzati testületnek mulhatatlanul birnia kell, ha csak már a szervezéskor is oly testületeket alkotni nem kívánunk, melyek a reájuk ruházandó és sok tekintetből az eddiginél nagyobb hatáskörrel bíró hivatásnak megfelelni nem képesek. Ezt szem előtt kell tartanunk még az esetre is, ha eltekintenek, a mi pedig helytelen volna, ama nagyobb költségektől, a mikkel számosabb, önálló törvényhatósági joggal felruházandó város adminisztrációjának külön-külön központi ellenőrzése mulhatatlanul járnai fogna. Nézetünk szerint a városok és községek új szervezete, a községi önkormányzat lehető széles alapokon való kiterjesztésével, oly megoldást fog létesíteni, hogy ez önkormányzat keretén belül a városok és községek saját kulturális, közgazdasági és szorosan vett belső fejlődésük minél sikeresebb előmozdítására minden előfeltétellel rendelkezni fognak és ez előfeltételek között nem kell keresniök sem a külön törvényhatósági jogosultságot, sem a szabad kirávi városi privilégiumot; egyuttal pedig ugyanazon intelligens elem, mely hivatva lesz, életet önteni a tágabb hatáskörrel bíró községi szervezetbe, egyuttal betöltendő helyét a megyei bizottságokban is. Az önkormányzat akár a megyékben, akár a városokban a törvény holt betűje marad, ha nem lesznek hivatottak, kik azzal élni tudnak és akarnak.

A katolikus nagygyűlés, melyet az elkeresztelési vita idején terveztek — egy könyvatos tudósító jeletése szerint — nem marad el vézékppen. A katolikus kör a nagygyűlés előkészítésére választott egy 100 tag-előkészítő-bizottságot, melyben katolikus arisztokrácia s a közélet szerepvivői számos kiváló férfiú által vannak képviselve. A nagygyűlés tárgya a kath. autonómia és egyéb katolikus kérdések rendezési módjának megvitatása lesz. Az előkészítő nagybizottság már legközelebb megkezdí működését s valószínű, hogy a nagygyűlést már ez év augusztus havában megtartják.

BELFÖLD.

Az egyenes adók reformja. A pénzügyminiszteriumban ez idő szerint erősen dolgoznak az egyenes adók reformján. A munkálatok az illetékek megváltoztatásán és a jövedelmi adók reformjára terjeszkednek ki. Az erre vonatkozó munkálatok már annyira haladtak, hogy a pénzügyminiszter nem sokára a törvényhozás elé terjesztheti az új illetékszabási novellát.

KÜLFÖLD.

Orosz fenyegetés. A »Garasdanin«, az orosz csári udvar közlönye, egy idő óta heves támadásokat intéz Ausztria és Magyarország ellen s legutóbb a miatt kel ki, hogy a közös kormány kiűtötte az okkupált tartományok iskoláiból az orosz szent zsinat által kiadott vallási könyveket, melyekben az orosz csár, mint valamennyi szláv faj legfőbb védője van feltüntetve. A »Garasdanin« e tilalomra azon fenyegető megjegyzést teszi, hogy a pánszerb mozgalom nem sokára diadalmaskodni fog, még pedig nem csupán Czettinyében és Belgradban, hanem Ujvidéken és Zágrábban is. A félhivatalos orosz lapok is, melyek különben is előszeretettel szoktak Ausztriát és Magyarországon támadni.

A negyedik rendről.

A nagy francia forradalom egyik kiváló horderejű előjátéka azon jelenet volt midőn a harmadik rend képviselői fölött főveggel demonstráltak az udvaroncok előtt a polgári elem önértékes hatalmát. E jelenet logikájukkal Sisyés abbé fölvehette egy röpiratában a kérdést. Qu'est-ce que le tiers état? (Mi az a harmadik rend?) azt felelve reá: le tiers-état c'est tout! Azon jövendölése is, hogy a közel jövő politikai életében a polgárság leendő a legjelentősebb szerep — lényesen bevált. Mi több, a polgári rendnek a közgazdaságban is egyre nagyobb szerepe jutott. A hűnéri viszonyok és reakcionárius törekvések ellen sikeres harcokat vívott, melynél a misera plebs contribuens nagy tömege hathatósan támogatta. A polgári elemből kivált plutokracziának erszénye megtörte a kard hatalmát, mint az angol példabeszéd mondja: A főnemesség vesztett tekintélyéből és vagyonállapota is hanyatlásnak indult.

De a nagy csukak kezdtek fellátni nemcsak a renyhe pontyokat, hanem az apró csukákat is. A nagy tőkének hatalma átásta a kisbirtokosnak is mindjobban aláköttette életerejét.

A hatalom és dicsőség mindinkább összegyűlt a harmadik rendből kivált nagy tőkés kezében, kik fennen hirdették az aranyborjú imadási evangéliumát, míg a manchesteri iskola tantétele a fölöttlen forgalom-szabadság üdvözítő voltáról végelemzésben csak a nagy tőkésnek kedvezett. Ellenben a munkájuk után élők állapota egyre súlyosabbá vált, míg a keresetnélküli proletariátus számát a bukott kisbirtokosok és iparosok egyre növesztették.

Azonban a modern ipari államok «l'homme machine»-je, bármily sanyaru lett legyen sorsa; bármennyire súlydát legyen az emberhez méltatlan állapotba, nem vesztette el ellentámasztási képességét. Angolországban pl. a Chartismus munkásmozgalma nagy vehemenciával megindult a harminczas években. Programja, melyben 1838-ban lényegben oly dolgokat követeltek, melyeket a mai kor szemüvegén át nézve jobbadan méltánylandóak tartunk, az uralkodó osztályok részéről kevés rokonszenvvel találkozott, mi annál önőbb színben tűnik fel, hogy a nagyiparosok és kereskedők szövetsége ugyancsak felhasználta a nagy tömeget cselzatainak kivívásánál a főnemesség ugynevezett földmonopóliumának megtörésénél.

A liberális-kapitalizmus odakiáltotta a nemességnek, hogy »vagyok olyan legény mint te.« De mikor a gyári munkás a maga részére is jogot kért, hamar kész volt a felelettel: »Ja Bauer, das ist was anderes.« Maga részéről azt vallotta, hogy az államközgazdasági dolgokban ne avatkozzék, úgy mint a duhajkodó legény magát elkiáltja, hogy nekem nem parancsol senki, sem a Jászság, sem a Kunság, sem az alföldi bíróság. De

ha a munkás moeczani mert, mindjárt a policzaj után kiáltott, hirdette az állam kötelességét az ő polgárainak személy- és vagyonbiztonságáról gondoskodni, melyről azonban a munkást illetőleg oly könnyű szívvel megfeledeztek, mintha ez csak »res« volna, mint az ő-kor rabszolgája.

Az a liberalizmus, melyet a manchesteri iskola egyedüli üdvözítőnek hirdetett, lényegben nem különbözik a szocializmustól, melynek fölidezésében oly nagy része volt. Köztük az eltérést lényegben csak a modern szocializmus kollektivizmusa, az állami termelés ígéje képezi.

Bölcséletileg véve ugyanis a liberalizmus az egyén érvényesülési törekvésének terméke a kollektivizmus pedig az egyéni szerepviselesnek a liberalizmus határán is túlhajtása.

Az 1848-iki munkásmozgalomnak Európaszerte keresztül vitt elnyomatása után a »bourgeois« abban a hitben ringatta magát, hogy most már minden veszélynek vége van, mert hat nemi koncessziókat mégis tett az erkölcsi és egészségügyi követelményeknek. Annál nagyobb volt a bamulat és meglepetés, midőn Lassale, Marx, Bakúnin, Engel stb. agitatori működésének eredményeképpen félelemletes hatalomban egyszerre előtte állott a negyedik rend!

Egy evszazada csak, hogy a polgári rend megtörte a hűberség hatalmát, mely hosszu évszazadokon nyugozta az európai társadalmat, s imelásmét egy újabb rend áll előttünk, szemere vágva löveget, hirdeti a »munka« evangéliumát. A mai társadalom fülebe azt harsogja, hogy: Napjaid megszámálvák, míg enyim a jövő, oly bizonyosan, mind el fogom tiporni a mostani rend chimeraját.

Am a modern államhatalom tanult a multakból. Maga lép engesztelőde a követelő elé, mint Veturio fia, az örök városra tört Corilan elé.

Mi e lépéseivel csak rokonszenvezhetünk, mert midőn az állam maga veszi kezébe a negyedik rend ügyes-bajos dolgait, befolyást biztosít magának arra is, hogy a mozgalmat a koz javára helyes irányba terelje.

A nagy tettereju nemet eszszár maga lépett az állam-szocializmus küzdterére, hogy a negyedik rend jogos érdekeinek kielegítése-vel talzasait megtekezze. Vajjon sikerülm fog-e neki e nagy feladat; nem jut-e maga is minden hatalmával a Goethe tele varazsló masának sorsára? — Erre valaszolni fog a közel jövő. Itt azonban eredményes lesz működése, kétségen leul örök halára kötelezendü az emberiséget, mert egy oly forradalomtól menti meg, mely az európai társadalmat végveszélybe döntene, miutan a szocial-democrazia államrendjének természetsszerű folyománya az — anarchizmus.

A munkásosztály határozottan nagy sikereket mutathat föl maris. A méltányos gondolkodás szep haladást tett a nagyközönség fel-fogásában, s ezzel kapcsolatban a munkás sorsa is nagy lépésekben javulásnak indult. Hazánk sem maradhat el e teren, mert a közelmult kimutatta elegendé, hogy nálunk is létezik am munkaskérdés, s hogy mi az állásfoglalástól nem terhetünk ki Pató Pal uram módjára, hogz: »Ejh, raerünk arra még!«

A modern társadalom, ha magát mérhetlen veszélyektől meg akarja menteni, a legszélesebb körü humanitas álláspontjára kell helyezkednie, mert hat — és ezt jó lesz megjegyezni a gyári munkásoknak is — a munkaskérdés ha nálunk kezdődött is, nem végződik nálunk.

Abban a negyedik rendben foglaltatik többi közt a mezőgazdasági munkás is, kinek sorsáról sokkal kevésbé gondoskodnak, mint az ipari munkásokról s ott vannak a kis állami- és magánhivatalnokok százezei, kiknek tán mindnyájuknál sanyarubb a sorsuk!

Ügyüknek — sajnos — még nem akadt oly hatalmas szellemü és agitatori képességük szöszöllője, mint a gyári munkásoknak, kik midőn harcra kelnek az önös »bourgeois« ellen, ne feledjék, hogy annak is az volt a megölő betűje, hogy azt vallotta és hirdette magáról, hogy »minden«.

A negyedik rendről is meg kell várni a méltányosságot, mert különben őt is, hova-előbb eddigi támogatója, a valódi proletariátus úgy fogja veszélyeztetni, mint a mily félelmetessé vált ő az önös nyárspolgárságra nézve. Pedig attól, hogy ez az ötödik rend vegye át az uralmat, óvjon meg a civilizáció nemtője, mert eszménye — ha a bestialitásnak eszménye lehet — a mindent szétromboló anarchizmus felett lebegő — nihil!

Ujdonságok.

* **Személyi hir.** Simonffy Imre polgármester holnap Budapestre utazik a három milliós kölcsön felvetelésének ügyében.

* **A népszámlálás.** Az egész országban befejezték már a népszámlálást s több város lakosainak számát tudjuk is. Debreczenben is befejezték az összeírást, de a számlálólapokat még nagyrészt nem adták át a felülvizsgálóknak, sőt néhány ügynöknek vissza kellett adni a számláló lapokat a hiányok pótlása végett. Ily zavar mellett aztán nem lehet meg hozzávetőlegesen sem tudni a népszámlálás eredményét, a mi nem dicséretes dolog, mert az egész ország figyelemmel várja, hogy vajjon az ős Debreczen igaz magyar népe mennyivel szaporodott tíz év alatt. Annnyit lehet sejtteni, hogy a hatvan ezret meg fogja haladni, mert vannak oly csoportok, melyekben a mult népszámlálás 400—500, a mostani pedig 800—900 embert irt össze. A legtöbb csoport arányszáma 300—400 s a város belterülete 89, külterülete 29 számláló csoportba van osztva. Reméljük, nem sokáig fog kesni a biztos szám kihirdetése. — Több városban sok mizeriával kell megküzdenie a népszámlálásnak. Teme sváron észrevették a népszámlálók, hogy a nők életkorukat eltagadják, persze előnyösen. De a népszámlálók nem akarják ösmerni az udvariasságnak azt a szabályát, hogy nők szavaiban, ha életkorukat mondják, nem szabad kételkedni. Ők pedig kételkednek és kijelentették, hogy a melyik nő nem valja be évet, annak becslés által fogják meghatározni az életkorát. — Ez még bajosabb állapot lesz a női nemre nézve. — Szegeden pedig az a hir terjedt el, hogy a városi hatóság a népszámláló-lapok adatait a beszoigaltatás előtt lemásoltatja s majd az adó-alap és az ujoncz-puhatolásoknál használni fogja, holott határozottan kijelentették, hogy a népszámlálás adatait egyébre, mint tudományos statisztikai czelokra használni nem fogják. Így a köznep, sőt mások is tartózkodnak adataik bevallasától s különösen a gazdalkodók (pedig körülbelül 30 ezren vannak Szegeden) barmaik mennyiségét fölöttébb redukáltan vallják be. Ezert aligha lesz a szegedi népszámlálás megbízható. Különben a legközelebbi közgyűlésen intarpellálni fognak ez ügyben.

* **Városi közgyűlés.** Január hó 29-én trtatik meg a legközelebbi városi közgyűlés, melynek sorozatába a később megállapítandó tárgyakon kívül a közigazgatási bizottságban Nánássy Ferencz halálával megüresedett helynek betöltése már ki van tűzve.

* **Sorozás Debreczenben.** A katonai ügyosztály 766 ujoncznak küldte el a »behívó czédulát« a márczius 2-án kezdődő sorozásra. E nap 320 első korosztályu, márt. 3-án 281 második korosztályu, márt. 4-én 165 harmadik korosztályu állittatik elő. Márt. 5-én az idegeknek sorozása lesz, 6-án pedig az elszámolást és aláírást végzik be.

* **A mi bálunk.** A debr. »függetlenségi kör« bálja f. hó 17-én tartatik meg a »Margit-fürdő« vendéglőjének termeiben. A bálra már minden előkészület meg van téve, s a bál sikere előre is biztosítottnak tekinthető. A rendezőség felkéri mindazokat, a kik tévedésből meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, hogy a meghívó iránt szíveskedjenek a függetlenségi körben jelentkezni.

* **Országos vásárunk** azon tévedés folytán, melyt a vásár kiírásánál elkövettek, nagyon gyéren van látogatva. Hogy mennyit értett ez a »tévedés« városunknak, azt megközelítőleg is alig lehet kiszámítani. A vidéki közönség, mely a debr. vásárra készült, a legnagyobb megbotránkozással beszél a vásári mizériáról, mely a vidéki közönség egy részét bizonyára hosszú időre elriasztotta a debr. piacztól.

* **Hymen.** Örömmel értesülünk róla, hogy Szathmáry Mór hírlapíró-társunk, az Egyetértés segédszerkesztője, kiváló író, jegyet váltott Hirsch Lenke kisasszonnyal, Hirsch Jakab fővárosi nagykereskedő kedves leányával. Őszintén kívánunk boldogságot szeretett hírlapíró-társunknak, ki már annyit fáradt ezen a küzdelmes pályánkon, hogy már ezért is megérdemli a boldog családi nyugalmat.

* **A bűd-szentmihályi rablógyilkosság** ügyében a nyíregyházi törvénytörvények már beféjezte a vizsgálatot s az annak idején nagy szenzációt keltett bűnper már a közel jövőben tárgyalásra kerül.

Gyászjelentés. Mély fájdalommal tudatjuk szeretett nagynénénk, illetve rokonunk Lázár Lajosné szül. Köhler Maria Magdolna asszonynak folyó 1891. évi január hó 12-én, a halotti szentségek felvétele után, reggeli 5 órakor, életének 63-ik évében bekövetkezett elhunytát. Boldogult halottunk földi részei e hó 14-én d. e. 11 órakor, csapó-utca 367. szám alatti saját házában fognak a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni s délután 3 órakor a róm. kath. sírkertben a családi sírboltban örök nyugalomnak átadatni: — az engesztelő szentmise áldozat pedig e hó 15-én délelőtt 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Mely gyászos alkalmakra a boldogult rokonait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. január hó 13. A gyászoló család.

* **Méhesipés mint gyógyszer.** Egy prágai orvos nagyobb tanulmányban fejt ki, hogy esz és orbáncz ellen a méhek csipése a legtöbb esetben biztos gyógyítószert. Orvosi gyakorlatában sokszor tett kísérletet, hogy komplikált eszuzos bántalmaknál vagy orbáncznál méheket helyezzen a betegekre s a csipés alkalmával kiömlő hangyasav a legtöbb esetben teljesen kigyógyította a betegeket. Mostanában az orsz. magyar méhészegylet elnöke önmagán is kísérletezett s a méhek csipése őt is kigyógyította eszuzos bajából. Ugyanez az ő tud egy esetről, mikor egy családapa orbánczból szintén méhesipés által gyógyult ki.

* **Tánczvizgalom.** A debreczeni asztalos ifjuság 1891. évi január 24-én, a »Bika« szálloda dísztermében zártkörű tánczvizgalmat rendez. Belépti-díj személyenkint 1 forint. Kezdeté este 8 órakor. Tánczenész Rácz Károly zenekara lesz. Ételek- és italokról a vendéglős gondoskodik. A tiszta jövedelem fele részben az E. M. K. E. és fele részben az asztalos tanoncok jutalmazására fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

* **Hajtóvadászat.** A debr. vadásztársaság 10 tagja, 10-es hajtó-vadászatot rendez f. hó 15-én. Gyűlőhely Bánkaszél. Somogyi-fele kaszáló. Kezdeté 8 órakor. A z o n ö k s é g.

* **Egy szerelem tragédiája.** Egy a szívet megható tragédiát játszott le a napokban Sósuton. Egy szép, husz éves fiatal asszony megmérgezte magát. Élete egész kis regény. Vidóvich Annának hívták s családja-

tos szépsége mellett még gazdag is volt. Természetesen csak úgy seregtettek körülötte az udvarlók, de ő egyikhez sem ment, míg végre egy idegen ember jött a faluba, abba beleszeretett s midőn szülei nem akarták hozzá adni, megszökött vele. A szülők kitagadták a leányt, ki aztán a férjében is keservesen csalódott. Megtudta hogy csak a pénzéért vette el. Midőn meghallotta, hogy kitagadták, rosszul bánt vele, kinezta, mert megakart tőle szabadulni. A szerencsétlen asszony ezen annyira elkeseredett, hogy gyufaoldatot ivott s öt napig nem engedett magához orvost, sőt még anyjának is azt mondta: hagyja őt meghalni. Megis halt szegény, mert hatodnap már nem lehetett rajta segíteni.

* **Korcsolya-sport.** A »Margit-fürdő« jézpályája ismét a közönség rendelkezésére áll.

* **Kiállítás a kereskedelmi muzeumban.** A kereskedelemügyi magy. kir. miniszter intézkedése következtében a budapesti kereskedelmi muzeum ez évi május 15-től június 30-ig tartó időleges agyag, cement, aszfalt és kiépítési tárgyat rendez, melynek tárgyai lesznek: agyag, soványító anyagok, olvadóanyagok, mázanyagok, festő anyagok, kész mázak és zománcok, téglák, cserepek, terracották, agyagesővek, fazekas munkák, tűzoltó-agyag-árúk, agyag-pipák, fazekasárúk, kályhák, mázolt terracották, durva favence munkák, finom fayence és majolika munkák, kongótégla, keramit, kőgyágarúk, porcellán, nyereszement, cementgyártmányok, aszfalt-termelés, aszfaltgyártmányok, nversanyag, kőfaragómunkák, továbbá: munkagépek, segédeszközök és szerszámok.

* **A vándor ipar** és a házalas szabályozásáról alkotott törvényjavaslat módosítása tárgyában a vidéki kereskedők képviseletében a házalási kihágások tárgyában kiküldött bizottság emlékiratot intézett Baross Gábor kereskedelemügyi miniszterhez. Az emlékirat kifejti, hogy a törvényjavaslat több oly intézkedést tartalmaz, mely kivált az 5.000 lelkes alóli községekben sok visszaélést adhatna okot. A kisebb községekben ugyanis, mint a tapasztalás igazolja, hiányoznak az ellenőrzésre hivatott hatósági közegek, s így a törvény rendelkezéseit nem fogják kellőképp respectálni különösen nem respectálják a házalók azt a rendelkezést, hogy a házaló csak annyi árut vihet magával a mennyit maga, vagy bizonyos esetekben áru-hordozója magával hordhat. Ez intézkedés ellen azzal vétenek a házalók, hogy árúikat kocsikon szállítják odább, s így a nyert házalási engedélyt tulterjeszkednek. Az emlékirat arra kéri a minisztert, hogy vegye elejét a további visszaéléseknek, s a törvény megalkotásánál legyen figyelemmel a kereskedők kívánságára.

A cigányok protektora. Néhány nappal ezelőtt egy vándor cigányvesepat ütött tanyát az alosuthi falu végén. József főherczeg — ki tudvalevőleg oly szívesen foglalkozik e népfaj nyelvészetével — midőn meghallotta, hogy a cigány karaván a falu végén tanyázik, felkereste őket rideg otthonukban és kikérdezte saját nyelvükön sorsuk felől. A magas vendég érdeklődésére a vajda keservesen elpanaszolta, hogy a nagy hideg miatt folyton fáznak és betegeskednek, gyermekeik pedig — daczára, hogy némileg hozzá vannak szokva a zord időjáráshoz — egymásután halnak el. Élelmük is teljesen elfogyott. A főherczeg jószíve megérett a vajda panaszán és tetőtől talpig felöltöztette a didergő karaván tagjait és a kastély konyhájáról naponta kapnak meleg ételt. Ezenfelül egy üres pajtába szállásolta be őket és fűtőszert is bocsájított rendelkezésükre. A cigányok fenséges jötevője gyakran ellátogat a cigány telepre és cigány nyelven beszélget velük.

* **A korcsolyázó ország.** Hagából írják: Úgyzólván az egész Németalföld egy korcsolyapályává változott. Öreg emberek, a kik már régen abban hagyták a sportot, az idén újra fölöttök a korcsolyát. Egyik jégpálya a másikat éri. Hagában nagy álarczos ünnepélyt rendeztek a jégen. Holnap és holnapután lesz a mérközés az amsterdami kor-

csolyázó-egylet pályáján »a föld korcsolyamesztere« czimért. Donoghue, amerikai korcsolyázó, kiről megirtuk, hogy a norvég versenyeken minden sport-embert bámulatra ragadott gyorsaságával, már megérkezett Amsterdamba s minden nap gyakorolja magát. Azt hiszik, hogy Fredericksen, a norvég korcsolya-bajnok is elmegy a versenyre. — A tél az egész országban olyan erős, aminő az 1870-iki. — Amsterdamban attól tartottak, hogy elfogy a tüzelő-anyag. Ez irányban közzén és coax van a városban fölhalmozva. — A hajózást természetesen az összes belső csatornákon beszüntették. A hajók a jég miatt Amsterdamiig sem tudnak fölhaladni, s a rakományt szánon hordják be a városba. A gyárak közül egypár, ideiglenesen beszüntette az üzemet.

A hóviharak. Az ország legtöbb vidékén még mindig heves hóviharak dühöngnek. A vasúti vonalakat sok helyen annyira ellepte a hó, hogy a közlekedést nagy részben, vagy teljesen be kellett szüntetni. Sopronból jelentik, hogy ott tegnap óta oly erős hóviharak dühöng, hogy a környéken még a kocsik közlekedés is lehetetlenné vált. A személyvonatok közül csakis a bécsi reggeli vonat érkezett meg. A déli és győri vasút vonalain beszüntették a forgalmat. Egy széplaki parasztot — a ki ökröket hajtott fel a vásárra — az országuton felig megfagyva találtak. — Temesvárról írják, hogy míg ott még néhány nap előtt szibériai hideg uralkodott, hatodikán heves hózivatar állott be. Nyolczadikán oly gyors olvadás és heves záporosó keletkezett, hogy e jelen pillanatig az összes hótömegek elolvadtak. Tavasz időjárás uralkodik. A hőmérő 8 fok meletet mutat. — Bécsben tegnap óta szakadatlanul havazik. Délután óta pedig erős szélvihar dühöng, a mi a nyílt helyeken való tartózkodást meglehetősen kellemetlenné teszi. — A déli vasutársaság a vonalain levő forgalmi zavarokról a következő jelentést küldte be: miután az orkászertű hóviharak még mindig tart, tegnap délután a székesfehérvár-komárom-új-szónyi, a nagy-kanizsa-bécsújhegyi és a szombathely-kőszegi vonalokon is be kellett az összeforgalmat szüntetni. — A nagy-kanizsa-bárcsi és a nagy-kanizsa-pragerhofi vonalon előretolt hóékekkel csak a nappali személyvonatok forgalma tartható fenn, a teherforgalom azonban szünetel. A pakrácsi helyi érdekű vasút bares-pakrácz-lipiki, valamint terezovacz-suhopolje-szlatinai vonalán csak a személyforgalom közvetítették, a bastajikoncanica-zdeneci szárnyvonalon pedig az összeforgalom be lett szüntetve. — Az osztrák-magyar államvasutakon szintén csak részben közlekednek a vonatok és ezek is nagy késéssel érkeznek meg.

* **A jeggyűrű.** Különös panaszszal állott ma a kapitány elé özv. Pergő Bálintné, a ki ott lakik a Miklós-utczán; bevádolta a vőlegényét Veress Miskát, mert az megirta ugyan neki, hogy nem veszi már el, de azért a jeggyűrűt még sem küldte neki vissza, pedig azt 15 krért vette. De ez ellen még sem lenne neki kifogása, nem követeli ő azt a jeggyűrűt, hiszen ugy sem kapná meg soha, mert azóta bizonyosan »becsapta« azt Miska. Azt szeretne volna csak kieszközőlni a kapitánytól, hogy büntessék meg Miskát, a miért őt megcsalta. A törvényben a csalásra van ugyan paragrafus, de az ilyen fajta csalásra még nem eszmáltak ítéletet.

* **Uj gombok a hadseregénél.** Megint lesz alkalma a világnak elesodalkozni hadseregünk rohamos tökélesedésén. El van határozva, új gombjai lesznek a vitéz hadiaknak! Az eddig használatban volt sima fényes gombokat nem tartják többé eelég jónak azok, a kik a hadsereg öltöztetése kérdésében dönteni vannak hivatva s ezental a régihez hasonló alakú és színű, de más anyagból készült gombokra lehetnek majd büszkek a katonák. A czingombok helyére nickelézett acélpichgomb kerül. A sima rézgomb helyére pedig vasmomb, mely azonban sargafemből készült plehburkolatban lesz. Az eddig használatban volt gombokból még meglevő készlet azonban felhasználandó

* **S ország** ter a kö törvényh évi dezz kormányrendelet Ausztria Cettbus. és Sprer bron. C gen várc án 76,63 telek ala a bevit Friedlan és csak ténhetik landban Mittelwa által es azonban nap est sitendők dig a bé lindan-ku saui bajó jegveztet szállítma 24 óráva megfele

M: m. kir. e szonyrol déssel ir lio» cím nőt min lámpák. S z e g e dők Lap zötti él tése ér d tati Bu s z á m l á j e z v e. A rint 41.0 Aradon a Gáj r szobájáb tén levő gát. Az — A vi lág legna Louisian lagos hó 25. Teri évvél ve államok talmas mintegy mon rizs tenek, és tetnek. I vel tört mérföld, farmnak ban Gkil Lermont herczeg k adott ok hóse» cz sulatási. — V a s brüsszeli kisiklott, vedt. A V e r n e következ felszóltó Nématorn ilyenform németek

* **Szarvasmarha bevétel Németországba.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a következő rendeletet intézte valamennyi törvényhatósághoz: A porosz kormány 1890. évi december hó 20-án és a württembergi kormány 1890. évi december hó 19-én kelt rendelete, hogy a szarvasmarhák élő állapotban Ausztria-Magyarországból Görlitz, Liegnitz, Cottbus, Lanesberg, a/W. Forst i/L, Sorau N/L és Spremberg, továbbá Stuttgart, Ulm, Heilbronn, Cannstat, Esslingen, Gmund és Göppingen városokká az 1890. évi december hó 18-án 76,634. szám alatt kelt leiratomban föltételek alatt bevethessenek. Megjegyeztetik, hogy a bevétel Poroszország nevezetes városai Friedland és Mittelwalde határállomásokon át, és csak a hétfői és csütörtöki napokban történhetik. A bevitt állatok megvizsgálása Friedlandban Wittenbrinck kerületi állatorvos által Mittelwalden pedig Lange határszéli állatorvos által eszközöltetik: a nevezett állatorvosok azonban a szállítmány megérkezését megelőző nap est 8 óráig írásban vagy táviratilag értesítendő: Württemberg nevezett városai pedig a bevétel Friedrichshafen-en, továbbá a lindau-kufsteini, salzburgi, sénébachi és a paszani bajor határállomásokon át történik. Megjegyeztetik, hogy a Friedrichshafennél belépő szállítmányokról, az ottani kikötő igazgatósága 24 órával a szállítmány megérkezése előtt megfelelően értesítendő.

VEGYES HIREK.

Magyar művész nő külföldön. A m. kir. opera volt tagjáról, Shiff Etelka kisaszszonyról nagy elismeréssel, valóságos lelkesedéssel írnak a danzigi lapok. Legutóbb «Fidelio» című szerepét adta s a közönség a művésznőt minden felvonás után többször hívta a lámpák elé. — Telefon Budapest és Szeged között. Mint a «Magyar Kereskedők Lapja» értesül, a Budapest és Szeged közötti élénk kereskedelmi összeköttetés fejlesztése érdekében telefonösszeköttetés fog fölállítani Budapest és Szeged között. — A nép számlálás Aradon jóformán be van fejezve. A lakosság száma, átlagos számítás szerint 41.000 lélek. — Öngyilkos leány. Aradon tegnapelőtt egy alig 23 éves szép leány a Gáj magyar-utca 14-ik számú ház egyik szobájában lakó Márk Ilona a szobamenyendeztől levő szegre egy kendővel felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka családosi szerelem. — A világ legnagyobb farmja. A világ legnagyobb farmja Észak-Amerikában van, Louisiana állam délnyugati részén. A farm átlagos hossza száz angol mérföld, szélessége 25. Területe másfél millió aera s ezelőtt hét évvel vette Louisiana államtól és az egyesült államok kormányától egy északiakból álló hatalmas pénzesoport. Azelőtt legelő volt, mely mintegy 30.000 szarvasmarhát táplált. A farmon rizst, cukort, gabonát, gyapotot termesztenek, és mintegy 16.000 szarvasmarhát legeltetnek. Itt szántás, vetés, aratás mind gőzerővel történik. A társaság farmján 300 angol mérföld, hajózható vízi-ut van, melyeken a farmnak három gőzöse jár. — Párba. Jassyban Gkika Jenő herezeg pisztolypárbajt vívott Lermontov ottani orosz konszultási titkárral. A herezeg karján könnyű sebet kapott. A párbajra az adott okot, hogy Gkika herezeg a «Korunk egyik hőse» című munkáról, melynek szerzője a konszultási titkár atyja, kicsinylőleg nyilatkozott. — Vasúti szerencsétlenség. A kalais-brüsszeli expresszovat Ruysbroeck mellett kiskilott. Néhány utas könnyű sérülést szenvedett. Az anyagi kár jelentéktelen. — Jules Verne és a németek. Berlinből jelentik a következő különös esetet: egy porosz ember felszólította Jules Verne-t, hogy utazza be Németországot s írjon róla egy könyvet, hogy ilyenformán Franciaország ismerje meg a németek érzületét. Jules Verne e felszólításra

válaszolt s levele telve van chauvinisia fondorlatokkal. Csak egyetlen módja volna — úgy hogy — annak, hogy a francziac nézete a németekről megváltozzék; fölöslegesnek tartja, hogy ezt a módot elezze is.

* **Elveszett** egy kedves emlékü arany nyakkendő-tű. A megtaláló sziveskedjék szerkesztőségünkben jelentkezni: a tű tulajdonosa jutalmat biztosít számára.

* **Véchy László vendéglőjében** (Nagy-Csapó-utca 358. sz. néhai Kainráth Antal volt vendéglője) kitűnő egri siller és vörös borok, valamint izletes ételek kaphatók.

LEGUJABB.

New-York, jan. 12. (A Pesti Napló távirata) A »Sun« című lapot Berlinből arról értesítik, hogy Vilmos császár tárgyalásokat folytat az általános európai lefegyverzésre vonatkozólag és ez ügyben támogatja Ausztria-Magyarország uralkodója, mint a ai az európai lefegyverzésnek színtén hive.

Veszedelemes hegyecsuszamlás Tokajban. Tokaj város azon részén, melyet a múlt nyári óriási tűzvész nem sújtott, e hó 11-ére virradóra hegyecsuszamlás történt és pedig oly veszedelemes, hogy egy házat helyéről teljesen elűtött s a benne levőket maga alá temette. Az illető ház egyik szobájában egy idegen származású ember lakott, ki az ottani nagy építkezéseknél mint kőműves-vállalkozó dolgozott. Ezt a 40—45 év körüli marceziális férfit és nejét s a mellék szobából egy 50 év körüli szegény magázó nőt halva szedték ki a romok alól. A háztulajdonosnak pedig 7 db sertését temette el. Ezekhez ez ideig még féni sem lehetett.

Budapest, jan. 13. Padlewskyt Madridban elfogták.

Berlin, jan. 12. A képviselőházban a pénzügyminiszter benvujtotta az 1891—92 évi költségvetést, mely 1720.834.749 márka összszeggel zárul. Ebből a rendes kiadásokra 1770.452.177 márka és egyszer előforduló rendkívül kiadásokra 50.382.572 márka esik. A rendes kiadások 125.572.033 márka többletet, a rendes bevételek 132.610.434 márka többletet mutatnak. Kölesön felvétele, vagy a korábbi fölöslegek igénybe vétele nem mutatkozik szükségességnek. Az idej fölösleg 33.6 millió márkára rug. A pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a költségvetésbe föl vannak vévo az alsóbbrendű hivatalnokok fizetésének fölemelésére szükséges póthitelek és kijelentette, hogy a hivatalnokok előléptetése ezentul bizonyos meghatározott korrend szerint fog történni. Kiemelte továbbá, hogy a vasutak számszerinti fölöslege 42 millió márkára, a tényleges fölösleg 5 márkára rug. Végül kijelentette a pénzügyminiszter, hogy Koch gyogyszerének előállítás módját már legközelebb közözzetjük, mert az állam nem szárdékozik azt bevételi forrássá tenni. Koch részére 117.000 márka költséggel intézetet építenek fertőző betegségek számára.

TÖRVÉNYSZÉK.

A Duna jegén történt katasztrófa ügyében Dr. Simonffy Béla vizsgálóbíró, a kia jég megvizsgálására kiküldött vegyes bizottság tagjaként szerzetli közvetlen tapasztalatokat, a törvényszékhez beterjesztette véleményes jelentését. A törvényszék e jelentés alapján fog határozni a további lépések fölött, hogy tudniillik megindíttassék-e a vizsgálat és kik ellen? vagy pedig az ügy, mint bünvádi eljárásra nem alkalmas, egyszerűen félreértessék? Bírósági körökben, a hol az ügyet már ismerik, némelek azt a nézetet vallják, hogy a katasztrófa ügyét nem lehet bünvádi vizsgálat tárgyává tenni, mert a jég körül minden hatóság megtett a maga részéről annyit, amennyit kötelességszerűleg tenni kellett, mások azonban úgy vélekednek, hogy az ügyben a bünvádi vizs-

gálatot mellőzni nem lehet. Ez utóbbiak szerint a felelősség sulya első sorban a folyammmérnökség ama közegének a vállán nyugszik, a ki a jéget megvizsgálta s a Dunába szakadó melegebb vízü csatornát figyelmen kívül hagyta. — A Duna jegén át nyitott közlekedést ugyanis a mérnöki jelentés alapján engedte meg az illetékes hatóság s így minden szerencsétlenség, a mi a jelentés hiányai folytán következett be, a jelentést tevő mérnökre hárul. A büntetendő cselekmény minősége tekintetében szintén merültek föl már nézetek bírói körökben, a melyek egyben-másban eltérők ugyan, de abban jóformán megegyeznek, hogy itt valamely emberéletnek elpusztulása esetén, ka ezt majd meg lehet állapítani, gondatlanságból okozott emberölésnek az esete forog fönn.

Közgazdaság.

* **A vetések állása** és a mezőgazdasági állapot december 28-ától jan. 10-éig, a földművelési miniszterhez beérkezett hivatalos jelentések szerint a következő volt: Az országszerte beállott erős hidegek a vetésekre csakis azon vidékeken voltak káros hatással, a hol a hó kevéssé nem védte meg azokat a fagytól. Leggyengébb volt ezideig a hótakaró aránylag az erdélyi vármegyékben és a Tisza-Maros szögének nagy részében s itt pasaszokodnak, hogy a növényzet egy része összetöporódott, megfagyott. A Tisza jobb és balpartján az utóbbi időben beállott enyhe időjárás és esőzések következtében, a lapályosabb részeken a hóvíz tetemes kárt okoz, kipállással fenyegeti a gabonaneműket, itt-ott pedig sárgulnak; általában az ország azon részében, a hol csekély hótakaró védte a növényzetet, az enyhe időjárás miatt a hó többnyire elolvadt. Legkedvezőbbben állanak, illetőleg meglehetősen hó borítja a vetéseket a Duna jobb és balpartján és a Duna Tisza közén; a Tisza jobb és balpartjain is helyenként, különösen a hegyesebb vidékeken nagy hó fedi még a növényzetet. — A gazdasági munkálatok nagyobb részben szünetelnek s csakis a trágya és fahordásra szorítokznak, nehő még a dohányssimítás és csomózás van folyamatban — Takarmányhiányról még ugyan nem panaszkodnak gazdáink, de folyton jelzik, hogy fogytán van s nehéz körülményekkel kell megküzdenniök a tavasz bealtáig

Mikor népszámláló ügynök

voltam.

— Humoreszk. —

Engem is ért ez a nem óhajtott megtiszteltetés, hogy felettes hatóságom kinevezett népszámláló ügynöknek. Megvallom, kissé furcsának tűnt föl előttem, hogy sorba kell visitetnem néhány családnál; de ellenvetéssel élni nem lévén szabad, megnyugodtam a változhatatlanságba és egy csomó nyomtatványt nyul hönöm alatt, mint kinevezett népszámláló ügynök, állítottam be családi hajlékomba. Feleségem előléptetésnek tekintette e pünkösdi királyság ideig tartó mellékes hivatalát és vsolygva, derült arcczal kérdé: valahára megszabadítottak talan a dijnoki keserves keresettől, legalább azt kell gyanítanom, ha ilyen nagy jelentőségű munka teljesítést rád bíztak... ?

— Hagyd el feleségem, hiszen ez csak 5—6 napig fog tartani, mely időre némi változatosság áll be az irodában történni szokott életem egyformaságában. —
Mig feleségemmel ekkent tárgyaltuk ez új hivatal mineműségét. Imre fiam egy füzetet szepen elhuzott a czipran vonalozott számláló számláló lapokból és műértően kezdte három éves kis hugával szétbontogatni. Szerencse, hogy hamar észrevettem a romboló munkát és a megtépzott füzetet még elég korán elvettem tőlük, mely apai kíméletlenségéért falusi cantus módjára kezdtek el gyermekeim a sirva dano-

lást és ez a fülhasító zene eltartott pár óra hosszúraig.

A bevezetés nem valami kellemes módon történt, mely a hazafias foglalkozás iránt való magamban felerőszkölt buzgalomra kissé lehetőleg hatott, hátha még tudtam volna, hogy minő veszedelmes állapotnak leszek kitéve a számlálás folyama alatt, bizonyára minden kedvem elment volna a vékonyan honorált és ideiglenes foglalkozástól.

Beköszöntött az újév első napja a vallásosabb érzelmi emberek templomba özönlöttek, hogy hálat adjanak a gondviselőnek a múlt év áldásaiért és jóvoltáért, a beköszöntött újév folyamára esedezzenek; be a népszámláló ügynököknek, így nekem is, parancsolt a kötelesség, meg kellett kezdeni a hazafias munkát.

Az első háznummerus gazdájához belépve, illedelmesen bemutattam magamat, mint népszámláló ügynök. A gazda gyanusan nézett rajtam párszor végig, majd feleségéhez fordult és mondá: no anyjuk most összeszámlálnak bennünket...

A tüzről pattant 50 év körüli menyecskének úgy látszott, nyelve nem volt a szája padlásához tapadva, mert ugyancsak elkezdte azt kelepeze módjára pergetetni, mialatt székkel megkínálni is elfelejtett.

— Ugy látszik, hogy az urak egyebet sem tudnak, mint egy csomó papírost a hönök alá csapni és azzal ellátogatnak a szegény emberek házába, összeírják családját, vagyonát, hogy fiait elvigyék katonának, vagyonkájára még több adót szabjanak, mint a mostani. Hej uram, nehéz világot élünk, sok a hivatalnok, sok az urhatnam, azokat mind nekünk kell tartani, izzadsággal szerzett keserves keresményünkből...

— Asszonyom, a népszámlálás nem áll összefüggésben az adó- és más terhek emelésével, ezt az 1890. évi IX. törvényzikk azért rendelték fel, hogy megtudjuk, hány lakosa van szeretett hazánkban. Különben más kor is számlálni szokták más országokban is...

— Nohát csak tessék írni a, mi tetszik...
— Helyes, minek is az a szószaporítás, már azóta elvégeztük volna a tenni valókat... mondja csak kérem, hány tagból áll a családja.

— ... Hm... hát hét tagból... magam, két lovam, feleségem és a három gyerekből...

— Jó kérem, jó, tehát öt tagból áll a család, mivel a lovak nem családtagok.

— De uram az én deresem mégér 200 új forintot, a másinak meg 7 faluban nincs párja, mióta neki emberesedett a csikókorból...

A második számú házban egy gazdagon elhalt hentes özvegy lakott. Bekopogtattunk tehát Hájassy Demeterné urnőhöz is. A volt hentesné reggeli pongyolában volt és a nagy kerek asztalt reggelhez terítette a maga és 7 eladó lánya számára.

Bemutattam magamat és a gazdag hentesné leereszkedőleg nyujta kezeit, nyilván azon szándékból, hogy elhizott kezefejére rázuppantam a tisztelet adóját, de én a kezesökkel adós találtam maadni, mert egy nép számláló ügynök hivatali eljárashoz méltónak nem találtam csokolgatni holmi özvegy hentesné kezét, ha mindjárt ezer hizott mangalicza árát csörgeti is öblös zsebében. — Az asszony ajkát bittyeszte és fagyosan megvetőleg mondá: üljön le.

Leültem és elkezdtem bővebben magyarázni küldetésem czeljét, mely alatt a hét kisasszony az oldalszobába osant.

A két lap egy példányát, az asszonyra vonatkozólag, minden nagyobb akadály nélkül kitöltöttem, bár gyanúsítottam, hogy legalább 10 esztendővel fiatalabbnak vallatta be magát, mely körülményt asszonyi hiuságnak tudtam be.

Következtek a kisasszonyok. Mikor született Hermina kisasszony? kérdém a mamától...

— Hát ön annyira megfélekedezik az ileméről, hogy leányaim életét is megakarja tudni?

— Kötelességem...
Az asszony felkapta zsiros termetét és leányaihoz sietett az oldalszobába, melynek

ajtáját úgy bevágta, hogy rengett az egész rezidencia. Az oldalszobában folyt a tanácskozás a hölgyek bevallható évszámát illetőleg, én pedig vártam egy teljes óráig, míg a mama visszatér...

— Hermina 18 éves...

— Kérem, én nem a legfiatalabbik életévét kérdeztem...

— No már ez a beszéd több a soknál, uram.

— Jó, tehát Hermina 18 éves, hát a legfiatalabbik?

— Erbjá leányom 1872-ben született...

— A kisasszonyok talán ikrek? Ugy látszik egy évben, talán egyszerre születtek?

— Mi, ön szavaiban mer kételkedni? Több felvilágosítást nem adok! Ne terhelljen tovább ittlevelem.

Ezek után szépen összepakoltam a számláló lapokat, haza mentem és betegen feküdtem, míg a népszámlálás tartott.

Irodalom és művészet.

Rónaszéki Gusztáv jubileuma.

Debreczenben nagyon sokan fognak örülni annak a hírnek, hogy Rónaszéki Gusztávot, ki évekig volt közönségünk kedvence, mily kiváló ünnepeltetésben részesítették Székesszérváron husz éves színészi jubileuma alkalmából. Husz év a színpadon! Egy egész élet ez, melyet nem lehet eléggé méltányolni. Rónaszéki ez idő alatt nemcsak mint színész aratott babérokat, de mint színműíró is elég szép sikert aratott. Rónaszéki öltözőjét örvendő pályatársai gyönyörűen felkészítették, az előadás előtt pedig Tompa Kálmán alkalmi költemény nyel üdvözölte a jubilánsot. Színre is a Rónaszéki »B e t ö r ö k« című népsziműve került s mikor a jubilaus a színpadra lépett, a színpadpádlárol leeresztettek eleje a székesfehérvári közönség szép koszoruját. Mi debreczeniek is csatlakozunk az üdvözlöttekhez azzal az óhajtsal, hogy bár mielőbb lathatnánk ismét színpadunkon a derék komikust.

Zichy Géza gróf jubileuma.

Az a hír, hogy a világhíru művész és zeneszerző jubileumát itt tartja, minden debreczeni embernek nagy örömet okozott. Az ünnepély programját már nagyjában megállapította a bizottság. Midőn Zichy Géza gróf marcz. 29-én este megérkezik, a pályaháznál ünnepélyes fogadtatásban részesül. Este a színházban a grófnak »S z e r e l e m h a r c z a« című sziműve kerül színre. Másnap délelőtt 11 órakor a színházban matinéet rendeznek, s ekkor nyújtják át az ünnepeltnek az emléktárgyat. A matinéen előadatik Zichy »Z e n e« című cantatája, Délutén 2 órakor fényos bankett lenn a »Bika«-ban. Simonffy polgármester, ha Budapestről visszajön, azonnal össze hívja a bizottságot, a további intézkedések megállapítására.

Az utolsó ítélet. Michel Angelo művész langeszének egyik hatalmas alkotása: az utolsó ítélet, tudvalevőleg a vatikáni Sixtus kapornában latható. De e paratlan festményt nagyon megrongalta az idő. A kik azt Romába először megnézik, rendszerint esatódva allanak meg a kép előtt, mert sokkal többet vartak. A kép majdnem koromfekete s csak beható megtekintés után lep a néző elő a képen kivethető alakok tömegének megkapó kompozíciója. A festmény sokat szenvedett különösen az oltár gyertyainak füstjétől, mely közvetlenül erte, minthogy az oltár fölött van a kép. Hosszu idő óta tanakodnak azon a szakértők, nem lehetne-e a képet restaurálni, a nélkül, hogy a művész alkotás ne veszítsen eredetiségéből. XIII. Leo pápat már trónralepte óta foglalkoztatja ez a gondolat, mely most a megvalósulás felé közeledik. A papa által meghallgatott szakértők ugyanis egyhangulag azon nézetőknek adtak kifejezést, hogy a képet lehet restaruálni s a munkához legközelebb hozzá is fognak a festők, kiket XIII. Leo ezzel megbizott.

Holnap, szerdán 1901. január 14-én, páros bérletben:

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban.

CSARNOK.

A LORELEY.

(Novella.)

Írta: Reichenbach.

Fordította: Biró Irén.

(Folytatás.)

Én minden gondolkozás nélkül »igen«-t mondtam, s úgy képzeltem, hogy ismét feltaláltam azt, a mit elvesztettem. A gyászév letelte után megtartottuk esküvőnkét.

Itt egy pillanatig elhallgatott s az utszélen virító rózsabokorra hajolt, Norbert tekintete a grófné fehér ujjain függött, melyek a piros rózsát érintettek, de nem szakította le. Norbert e pillanatban nem mert reá nézni. Most folytattak sétájukat, s a grófné így szólt:

Házasságunk nem volt boldog, ezt mindenki tudhatta, mert sem én, sem a gróf nem csináltunk belőle titkot. Nem úgy viselte magát mint előre képzeltem s én nem voltam ahoz elég ügyes, hogy a háztartást vezessem, mit ő minden gazdagsága mellett megkivánt. Ez volt életem legszomorubb része.

Még alig mult el egy éve esküvőnknek, midőn R. herczeg városunkba jött. Ő igen lovagias és szép volt. Többször lovagoltunk együtt és kettősöket énekelünk. De a herczegnek városunkat ismét eikellett hagyni s elutazása előtt megvallotta hogy szeret. E nyilatkozat bar megijesztett de mégis igen boldoggá tett. Mivel tudtam, hogy ferjem nem szeret, jól esett azon tudat, hogy mégis van valaki, aki engemet is szeret, és nem volt erőm hozza, hogy őt elutasítsam magamtól. Azt mondtam neki, hogy miért ne maradhatnánk jó barátok, mint eddig? Ő tudhatja hogy csak jóindulatu barát-nője lehetek. Ekkor megfogta kezemet és így szólt:

Tehát maradjon barátom! Tudom úgy is, hogy lelkeink megértik egymást.

Én viszonoztam kezszerítését, ez volt az egész.

Másnap elhagyta városunkat. Lehangoztam. A legszomorubb dalokat énekeltem. A park is üresnek tetszett nélküle, a napok igen hosszúak voltak, és melancholikus foglalkozásom volt, azon helyeket fölkeresni, hol ő legjobban szeretett lenni. Pár hét múlva levelet kaptam a herczegtől. Tudatta velem, hogy deli országokban utazik, s évig, vagy talan tovább is tavol fog maradni. A levél mellett egy kis dal leírása volt, melyet együtt énekelünk. E pár szó volt aláírva: Örökke változatlanul.

A herczeg elutazása után pár hó múlva özvegyen maradtam. Tudtam, hogy ha ezt ő megtudja, vissza fog térni, én nem tettem semmit, hogy ezt tudomására hozzam, és nem is kívántam, hogy meg tudja. Mikor ferjem meghalt, minden rossz szokását és szeszélyét elfeledtem. Csak arra emlékeztem, hogy mily barátságos volt irántam, atyam halála után.

Csendesség és visszavonultság után vágytam, egy nőverem, ki nálam sokkal idősebb volt, egy zárdában apacza volt, és elhatároztam, hogy nála töltök pár hetet. A zárdá gyönyörű vidéken, hegyek között feküdt. Leánykoromban különös ellenszenvet éreztem a zárdá iránt, most jól éreztem benne magamat. Testvérem örömmel és szeretettel fogadott, a csendes élet, a friss hegyi levegő, mindez jótékonyan hatott reám. Midőn egy pár het eltelt, megkértem testvéremet, hogy tovább is maradhassak. Mindennap énekeltem a szép zárdátemplomban. A többi apaczák szeretetet is megnyerve, igen meg voltam elégedve. De itt is változás következett, mely az alig megnyert békés életet felbeszakította. Egy új oltár készítetttem a zárdá számára, s az oltárképet egy jeles fiatal festő készítette, ki e végett a zárdába jött. Így megismertem őt.

Az oltárkép szent Cecziliát ábrázolta, s s a művész felkért, hogy én legyek a modell. Az apaczák is helybe hagyták e gondolatot s nekem is kellemes volt tudni, hogy kepem e csendes szép templomban fog maradni. Így elhagytam a zárdát s a festőt meghívtam kas-

télyomban szent Ce zárdában, voltam, d nálam se szeretet s

Midő lem fogot akartam. tam mag határozta jaiba zár

Nem falak köz jössz, szí idő, mid

Ez i tem mind szegül, s dási hely nom kell első napo gondoltam

Ha csára f- modozva sugaraiba fénylett.

Ez kezét a v hullám, v fájlalom, ilyen, és berekben birok.

Ha zeidbe ter Hall zámom els hullámzó

KÜ

MÚSA

ezimfes

CSA

templom

A h

egy

télyomban, hogy ott befesthesen és a képet szent Cecziliának felhasználhassa. A csendes zárdában, hol szeretettel vettek körül, boldog voltam, de most már elvágytam onnan, mert nálam semmi sem állandó, még a béke iránti szeretet sem.

Midőn az elutazás napja elérkezett, félelem fogott el a világtól, melybe ismét belépni akartam. A festő várt, s csak azzal vigasztaltam magamat, hogy visszatérhetek. Ezt el is határoztam s midőn bucsuztunk, nővérem karjaiba zárva így szólt:

Nem te vagy az első asszony, ki e szent falak közt ismét feltalálta a békét. Bármikor jössz, szívesen fogadunk, s remélem, hogy lesz idő, midőn egészen a miénknek nevezhetünk.

Ez igen hidegen hatott reám. Természetem mindeu parancsnak vagy erőltetésnek ellenszegül, s éreztem, hogy a kellemes tartózkodási hely hamar unottá fog válni, ha maradnom kell. Mégis nehéz volt az elválás, és az első napon mindég nővéremre és a zárdára gondoltam.

Elhallgatott a grófnés a terasse rácsára lejtett, mely a fö felett volt. Szemei álmódóva függtek a vízen, mely a lemenő nap sugaraiiban, mint egy nagy zöldgyházakagyló fénylett.

Ez hasonló hozzám, mondá csendesen, kezét a víz felé nyújtva. Olyan vagyok mint a hullám, változó és sohasem állandó, magam is fájdalom, hogy ez így van, de természetem ilyen, és minden a mit tehetek, hogy az emberekben bizalmat keltsék, mely magam sem bírok.

Ha magad volnál a Loreley, akkor is kezeidbe teném sorsomat! mondá Norbert.

Hallgassa tovább, mondá a grófné. Utazásom első estélyét Drezdában töltöttem. A hullámzó embertömeg, körültem a temérdek

gázlámpa, s a közeli zene hangjai, igen különböztek zárdái életemtől. De itt jól éreztem magamat. Több ismerősre akadtam, kikkel nagyon jól mulattam, s midőn a szállodában visszatértem, minden félelmemet elveszítettem; zárdái életem úgy tűnt fel, mint egy álom s örömmel és a kíváncsiság egy nemével néztem a következő nap elébe.

A zárdá nem önnek való, wondá Norbert. Nem, felelt a grófné, újabb benyomások mellett, nálam a régi elmosódnak, Drezdában egy távoli, idősebb nőrokonommal találkoztam, kit magamhoz vettem, még most is nálam van mint társalkodónő.

Sohasem válunk el egymástól. Izabellával, vagy mint én nevezem, Iza névvel mentem kastélyomba, hol a festő nem sokára arcképeim festéséhez kezdett.

(Folyt. köv.)

Kőbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

— jan. 10.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 42—42½. 2. Öreg közép (páronként 200—400 klg. súlyban) ———. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) ———. 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. súlyban 43½—44. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klg. terjedő súlyban) 42—43½. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) ———. 7. Közép (páronként 220—280 klg. súlyban) 42½—43. 8. Könnyű (páronként 220 klg. terjedő súlyban) 41½—42½. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 42—42½. 10. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 41½—42. 11. Könnyű (páronként 220 klg. terjedő súlyban) 40½—41. Sertés létszám: 1891. jan. 1. napján volt készlet 84.395 darab. A hízott sertés üzletirányzata: Az üzlet lanyha. Nevelni való sertés Malacz (4—11 hónapos korban) ———. Fehjtása

VASUTI MENETREND.

(Október 1-től.)

Debreczenből indul:

		ó	p
B.-Pest—N.-Várad felé (gyv.)	d. e.	8	27
"	d. u.	1	5
" (csak N.-Várad felé)		3	35
" N.-Várad	este	10	—
Szatmár felé	d. u.	3	30
"	este	8	04
" (gyors v.)	éjjel	2	50
Kassa felé	d. e.	6	31
"	este	7	40
"	d. u.	3	22
" (m. á. v. indóh.)	reggel	5	28
Nánás felé:	d. u.	3	38
" (vásártérről)	reggel	5	44

Debreczenbe érkezik:

B.-pest—N.-Váradról erk.	éjjel	2	35
" (csak N.-Várad felől)	reggel	7	34
"	d. u.	3	07
" (gyorsv.)	este	7	19
Szatmárról	reggel	8	15
"	délbe	12	21
"	este	9	35
Kassáról	reggel	8	06
"	este	9	11
" (m. á. v. indóh.)	reggel	8	01
"	este	6	05
Nánásról:	reggel	7	53
" (vásártér)	este	5	56

Budapestről Debreczenbe indul:

(gyorsvonat)	reggel	7	35
"	d. u.	2	—
"	este	9	25

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

KÜHLMANN JÁNOS

MŰSZAKI CZIMFESTŐ és ARANYOZÓ.

Készít

czimfestményeket, czimfellratokat,

CSALÁDI CZIMEREKET,

templom-festéseket és aranyozásokat.

Felvételi irodája:

Czepléd-utca 2-ik szám.
Kardos László urral szemben.

Dr. BORBÉLY IMRE

FOGORVOS.

Lakik: Piac-utca 1711-ik szám alatt.
Rendel naponta d e 9—12-ig, délután 2—5-ig.

Ódvas fogak vagy azok gyökereinek eltávolítását, fogtöméseket (plombirozás) arany, amalgam, amentrel stb. műfogak betételével a hiányzókat tökéletes jótállását, a fogak tisztítását szakértelemmel gyorsan eszközözi.

Előírása után készült, kitűnő hatásnak bizonyult fogpaszta, szájvize és fogkefeje, kapható Debreczenben az összes gyógyszerárakban, valamint Szentkirályi és Kalenda műiparú üzletében.

Főraktár Muraközy gyógyszerárakban.

Eladó ház és föld.

1139. számú kis-mester-utcai ház és hozzá tartozó ondódi föld, továbbá a nagyhatvan-utcai szőlőben levő 2 nyilas szőlő eladó.

Értekezhetni lehet

Magyar János,

Szent-Anna-utca 2527. számú lakásán.

H I R D E T É S E K

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utca, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba [nagy-uj-utca, 1702. sz.] küldendők

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujjonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czepléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal

TEMETÉSEK RENDEZÉSÉT

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeket kielégítőig, a legnagyobb esinnal kiállítva, helyben mint vidéken.

HULLASZÁLLÍTÁST

szabadalmazott légmentes érczkoporsókban, minden irányban eszközöl, vasuton árszabály szerint.

Halottas kocsijai

a legmagasabb igényeknek megfelelnek

Mindennemű ércz- és művirág-koszorúk

felirással vagy a nélkül, a mai kor kívánalmához mért olcsó árért.

A midőn új vállalatomat a nagyérdemű közönség partoló figyelmébe ajánlom: ígérem, hogy számos éven keresztül szerzett tapasztalatomat a gyászoló felek irányában, szigorú pontosság és figyelem által fogom érvényesíteni.

Debreczen, 1890. november hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY,
temetkezési intézet-tulajdonos.

Kiadó

b o r m é r é s.

Kis Czepléd utca sarkán levő 2613. szám alatt levő jó forgalmu

bormérő hely

vele levő lakosztályal együtt kiadó.

Értekezhetni lehet a bolt-helyiségben

özv. Szabó Károlyné
háztulajdonosnál.

Eladó

a kis-mester-utczában 1118/19. sorszámú lakház 1243 négyszögöl kiterjedésű kert és belsőség, a hozzá tartozó 29 kataszt. hold onódó szántófölddel együtt. Továbbá a nagy-mester-utczán 1332 szám u lakház a hozzá tartozó 5 holdnyi onódó s új osztású földdel együtt. — Értekezhetni **Dr. Irinyi István** ügyvédnél, Debreczen, Miklós-utca 2080. szám alatt.

LÖFKOVITS ARTHUR ÉS TARSÁ

ÓRÁS, ÉKSZERÉSZ ÉS VÉSNÖKI MŰTERME.

NAGY, 400 ÁBRÁVAL ELLÁTOTT KÉPES ÁRJEGYZÉKÉNEK KIVONATA.

Debreczen

Főpiacz 2142.
A főpiacz
közösségében.

Szolnokon

Főpiacz
Rózsa Ig. házában

Nickel henger óra	5.-	Legújabb női utazó arany	12.-
Ezüst henger óra	8.-	Arany női medaillon lánc	10.-
Nickel remontoir óra	6.50	• hosszú nyaklánc	20.-
Ezüst remontoir óra	10.-	Valódi ezüst lánc kar-ék	2.50
Ezüst datum remontoir óra	16.-	• • • • •	2.-
Valódi tula remontoir óra	15.-	Legújabb ez. oxidált karék	4.-
Arany női remontoir óra	15.-	• • • • •	18.-
Arany férfi remontoir óra	18.-	• • • • •	10.-
Arany férfi horgony óra	24.-	Valódi ezüst férfi medaillon	1.-
Arany férfi remontoir óra	30.-	Double arany	3.-
Ugyanaz kettős fedellel	40.-	Finom arany	10.-
1 m. hosszú inga óra	14.-	Double arany női	3.-
Ugyanaz órást s feletűt	18.-	Fekete emaille női	3.-
1 m. 30 cm. hosszú inga óra	16.-	Valódi granat kar-ék	4.-
Ugyanaz órást s feletűt	20.-	Fekete v. kék emaille kar-ék	2.-
Ugyanaz 1/2-et utó ismétlő	30.-	Valódi e. compass joujou	1.-
Gyönyörü kivitelű salon óra	20.-	• Szt-György pénz	1.-
Fali könyha «Schotten» óra	3.-	• • • • •	1.-
Fali könyha «Scherzinger» órántű	2.20	Valódi ez. faldgomb joujou	1.-
8 napos vasbadog iródi óra	5.-	• • • • •	1.-
2 napos hajos iródi óra	5.-	• • • • •	1.-
Kakuk óra gyönyörü kivitel	8.-	Valódi ezüst gyermek függő	40.-
Francia negysz. ebresztő óra	3.-	• • • • •	60.-
Nickel szép ebresztő óra	4.-	Finom arany gyermek függő	1.30
Valódi ezüst férfi óralánc	2.-	• • • • •	2.-
• katonai	2.50	Finom arany női függő	3.-
Finom arany férfi	18.-	Val. opal függő patent zárral	6.-
• • • • •	16.-	• • • • •	4.-
Valódi tula férfi	4.-	• • • • •	10.-
Legújabb női utazó ezüst	3.-	Fekete emaille függő	1.-
lánc	3.-	Valódi granat	1.-
		Divatos e. galamb-brochetű	1.50

Kitűnő minőségű svájci nickel remontoir emaille számlappal, peremmutatóval, belső fedellel

6 fpt **50 kp.**

Javítások **Jutányosan!**

Divatos val. granat brochetű	3.-	1 drb 13 pr. e. sötartó	3.50
• fekete emaille	2.50	Ezüst czukorfőző	4.50
• valódi koral	3.-	• theaszürő	4.-
Legújabb férfi nyakkendőű	1.-	• gyermek evőeszköz	4.-
Divatos granat	1.50	• tömör gyertyatartó párja	35.-
Finom arany	4.-	• • • • •	12.-
Valódi gyémánt	10.-	• táltott	8.-
Arany női nehejsz gyűrű	1.50	• • • • •	8.-
Tömör arany női	3.-	• lapos férfi	5.-
• • • • •	5.-	Valódi gyémánt női gyűrű	6.-
Valódi gyémánt női gyűrű	6.-	• • • • •	10.-
• • • • •	10.-	• • • • •	20.-
• • • • •	20.-	• • • • •	3.-
• • • • •	40.-	• • • • •	3.-
Fekete emaille	3.-	• • • • •	4.-
Finom arany jeggyűrű	4.-	• • • • •	1.50
• • • • •	4.-	• • • • •	2.-
Finom ar. gyermek-kereszt	2.-	• • • • •	2.-
• • • • •	3.-	• • • • •	1.80
Divatos «double» ar. gomb-garnitúr	4.-	• • • • •	1.50
Legújabb ar. lánc-gomb p.	9.-	• • • • •	1.50
Divatos ezüst setapalca	4.-	• • • • •	40.-
Legújabb ezüst szivarcsipka	3.-	• • • • •	30.-
Double arany szivarvágó	2.50	• • • • •	30.-
6 drb 13 pr. ezüst evőkanál	26.-	• • • • •	1.-
• • • • •	9.-	• • • • •	2.-
• • • • •	24.-	• • • • •	7.-
• • • • •	7.-	• • • • •	0.04
• • • • •	16.-	• • • • •	15
• • • • •	6.-	• • • • •	30
• • • • •	5.-	• • • • •	30
• • • • •	11.-	• • • • •	3.-
• • • • •	11.50	• • • • •	3.-
• • • • •	5.50	• • • • •	3.-
• • • • •	5.50	• • • • •	3.-

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Minden órért 1 évi jótállás vállalatik. — Csomagolásért mi sem számítatik. Minden tárgy a m. kir. fémjelző hivatal bélyegével van ellátva.

Arany, ezüst, gyöngy, drágakő teljes értékében bevételik. — Az árak valódisága és súlyáért jótállás vállalatik. — Legdúsabb raktár 13 próbás ezüstneműekben.

Debreczen, 1891. Nyomatott Szabó Ferencz könyvnyomdájában.